

رییس کل بیمه مرکزی:

استارت آپها به صحنه‌های تصادف می‌آیند

دکتر سلیمانی با اشاره به برخی از آمارها گفت: ضریب نفوذ بیمه از ۲,۲ به ۲,۳ رسیده که امیدواریم در پایان برنامه ششم به ۳,۲ برسد. این هدف مستلزم تعریف برنامه‌های مهم و پیچیده است و قصد داریم در این رابطه شعار بدهیم. بیمه زندگی بیش از ۲۰ درصد رشد پیدا کرده و به بیش از ۱۴ درصد نفوذ رسیده است. بیمه سرانه ما رشد پیدا کرده، خسارت ما ۲۱ هزار میلیارد تومان است که ۱۶ درصد رشد داشته که باید کاهش پیدا کند تا سود شرکت‌های بیمه ای افزایش یابد. حق بیمه‌هایی که صادر می‌کنیم به ۲۳ هزار میلیارد رسیده که رشد خوبی داشته است. تلاش ما در دوره قبل این بود که بتوانیم درصد حق بیمه صادره شرکت‌های خصوصی را نسبت به دولتی بالاتر ببریم. هنوز سهم دولتی‌ها بالاست و ما باید این نسبت را به ۷۰ درصد بخش خصوصی و ۳۰ درصد دولتی برسانیم. در همین راستا به دنبال این موضوع هستیم که شبکه فروش را گسترده تر کنیم اما با توجه به حضور فعال بخش IT و فعالیت شبکه مجازی دیگر نمی‌توانیم به صورت کاغذی کار کنیم. شبکه فروش باید خود را با علم روز وفق دهد. این موضوع چه در حوزه بازاریابی و چه در حوزه خدمات رسانی پیگیری خواهد شد. پژوهشکده بیمه روی این موضوع کار کرده تا از ظرفیت فن آوری‌های جدید و استارت آپها بهره‌گیری کنیم. هر چه فرصت ما این طرح‌ها را در شورای عالی بیمه تصویب کردیم، هر شرکتی که قصد داشته باشد در این حوزه کار کند می‌تواند طرح خود را ارائه کند. استقبال لازم از آنها صورت می‌گیرد و در صورتی که طرح آنها مورد تایید قرار گیرد، می‌توانند کار خود را آغاز کنند. بررسی‌های ما نشان می‌دهد که حضور این شرکت‌های دانش بنیان و استارت آپها در زمان تعیین خسارت می‌تواند بسیار تاثیر گذار باشد تا اختلاف نظرها و ابهام‌هایی که در این بخش وجود دارد کاهش پیدا کند. به عنوان مثال اگر تجهیزات در خودروها نصب شود که شرایط ماشین را تحت نظارت قرار دهد، ما باعث خواهد شد که راننده بیشتر قوانین را رعایت کند و هم در صورت به وجود آمدن یک مشکل و تصادف نیز با نصب این تجهیزات، محاسبه خسارت دقیق تر مشخص خواهد شد و اختلاف‌های موجود در این حوزه به حداقل می‌رسد.

رییس شورا عالی بیمه با تاکید بر تخصصی کردن شرکت‌های بیمه ای گفت: بعضی از شرکت‌های بیمه همه نوع بیمه را انجام می‌دهند، بیمه‌ها می‌توانند هر یک در بخشی خاص فعالیت کنند و این مسئله می‌تواند سودآوری آنها را نیز بهتر کند. عملاً امروز نیز شرکت‌ها در بخش‌های خاصی که مورد علاقه شان است به بازار ورود کرده اند و با توجه به پیشرفت حوزه بیمه ای، تخصصی شدن آن غیر قابل انکار خواهد بود. در کنار آن ما نظام حاکمیت شرکتی را نیز استقرار خواهیم داد. امروز می‌بینیم که در بسیاری از کشورهای جهان و حتی در بورس ایران حاکمیت شرکتی به عنوان یک ابزار کنترل برای همه شرکت‌ها تعیین شده و می‌تواند در حوزه بیمه ای نیز با توجه به اینکه ما یک شرکت و یک صنعت خاص هستیم اجرایی شود.

دکتر سلیمانی با اشاره به این نکته که نظارت و سیاست گذاری دو وظیفه اصلی در حوزه بیمه مرکزی به شمار می‌روند گفت: نظارت بر شرکت‌های بیمه ای منجر به ارائه تذکرات لازم به شرکت‌ها می‌شود.

بر این صنعت وارد نشود. دکتر سلیمانی درباره وضعیت تشکیل بیمه‌ها در کشور اعتقاد دارد که وقتی شرکت‌های بیمه را بررسی می‌کنیم می‌بینیم که عمده آنها از سوی بانک‌ها تأسیس شده اند. این در حالی است که باید روند کار به شکل دیگری شود. بیمه‌ها هستند که ریسک‌ها را می‌شناسند و می‌توانند در این زمینه به مردم کمک و مشاوره لازم را ارائه دهند. بیمه‌ها می‌توانند به اقتصاد کشور کمک کنند و تاثیر گذار باشند. چون در فرایند بیمه ابتدا حق بیمه صادر می‌شود و پس از آن تعهد به وجود می‌آید. صنعت بیمه می‌تواند این پول‌ها را سرمایه‌گذاری کند، سود آورد و سپس تعهدات خود را از محل سود تأمین کرده و برای اقتصاد کشور ارزش بیافزیند؛ اما در ایران این مدل فرق می‌کند. اقتصاد ایران بانک محور است و همه فشار تأمین مالی برای کسب و کار و تولید بر دوش بانک‌هاست. این باعث شده که رشد بانک‌ها غیرعادی باشد و بخش‌های دیگر مانند بورس و بیمه نتوانند سهم واقعی خود را در بازار مالی داشته باشند. وقتی نشانه ای برای رشد اقتصادی می‌بینیم تمام توجهات به بانک‌ها جلب می‌شود و این موضوع راه استفاده از سایر ظرفیت‌ها را می‌بندد. در این بخش ضعف‌هایی وجود دارد، شرکت‌های بیمه در کشور هنوز کوچک هستند، سرمایه شان کم است و ظرفیت پذیرش ریسک مناسب را ندارند. ما برنامه داریم که آن شاهانه کیک بیمه بزرگ شود.

وی در پاسخ به سؤالی درباره افزایش سرمایه شرکت‌های بیمه گفت: قطعاً این مسئله در دستور کار است و به طور جد پیگیری می‌شود. از سوی دیگر ما می‌توانیم در بازار سرمایه نیز فعالیت کنیم. ما در حال گمانه زنی برای انتشار اوراق ریسک در بازار بورس هستیم که برای نخستین بار در تاریخ ایران اتفاق می‌افتد برای عبور از فشار تحریم‌ها می‌توانیم به مردم خود تکیه کنیم. برای اجرایی شدن این مسئله باید مجوزهای لازم را از شورا عالی بیمه و سپس بورس دریافت کنیم و این امید را داریم که ظرف دو ماه اجرایی شود. پیشنهاد ما در این مرحله انتشار ده هزار میلیارد تومان اوراق است که شاید در چند مرحله به اجرا برسد و بیمه مرکزی بتواند آن را تضمین کند. این عدد در قیاس با میزان نقدینگی موجود در ایران بزرگ نیست، اما چون در گام نخست قرار دارد برای شروع خوب است. امیدواریم که با آینده با همکاری بانک مرکزی و بورس در کنار اقدام بالاتر ریالی، حتی در زمینه ارضی هم فعالیت کنیم.

رییس کل بیمه مرکزی اضافه کرد هرچند حجم کل بیمه در قیاس با اقتصاد ایران هنوز کوچک است اما چه در این دولت و چه در دولت یازدهم رشد بیمه مثبت بوده است، ولی هنوز این عدد در مقایسه با کشورهای توسعه یافته کافی نیست. یکی از دلایلی که صنعت بیمه گسترده نشده، نبود محصولات بیمه ای گسترده است و این از رو ما در هر سال یک طرح بیمه ای جدید را در دستور کار داریم تا چتر بیمه در جامعه ایران گسترده شود. بیمه باید ضریب نفوذ خود را افزایش دهد تا مثلاً طرحی مانند بیمه زندگی در کنار بیمه تکمیلی درمان به مردم معرفی شود. هرچند این بیمه بسیار مدرن و مثبت است اما مردم با آن آشنا نیستند و این امر نشان می‌دهد که ما باید با استفاده از روش‌های جدید محصولات بیمه را به اقشار مختلف مردم معرفی کنیم.

کاهش فشار تأمین مالی توسط بانک‌های کشور و استفاده از ظرفیت‌های مغفول مانده در نظام اقتصادی کشور یکی از برنامه‌هایی بود که در طول سال‌های گذشته دولت‌های یازدهم و دوازدهم در دستور کار قرار گرفته است و در این فضا حوزه بیمه ای می‌تواند در کنار بازار سرمایه پایه ای برای تأمین مالی‌های جدید برای جامعه به شمار رود.

غلامرضا سلیمانی که کار خود را به عنوان رئیس کل بیمه مرکزی در دولت دوازدهم ادامه داده، استفاده از ظرفیت بیمه برای تأمین مالی و افزایش سهم این بخش در اقتصاد ایران را یکی از اصلی ترین اهداف این نهاد در سال‌های آینده اعلام می‌کند. موضوعی که با همکاری بورس و بانک مرکزی می‌تواند محقق شود. در کنار آن اعلام کرد که صنعت بیمه باید به سمت توسعه حرکت کند و در این زمینه صنعت بیمه نیز با استفاده از دانش بنیان و استارت آپها، می‌تواند خود را به روز رسانی کند.

دکتر سلیمانی در باره آخرین وضعیت شرکت بیمه توسعه می‌گوید: بیمه توسعه بدهی‌ها و دیونی داشت که با کمک بیمه مرکزی و بیمه ایران تمامی آنها تسویه شد. در حال حاضر کلیه فعالیت‌های این شرکت در مرحله تعلیق به سر می‌برد و الان تمهاتش نزدیک به صفر شده است.

وی در خصوص کلیات سرمایه و ضریب توانگری شرکت‌های بیمه گفت: صنعت بیمه نیز جدای از مجموعه اقتصاد ایران و کسب و کارهای موجود تعریف نمی‌شود. اما اینکه مشکلات جدی وجود دارد مورد تأیید نیست. بیمه مرکزی نظارت کامل بر فعالیت‌ها دارد و با برنامه ریزی‌هایی که داریم شرکت‌های فعال در این حوزه را قدرتمندتر خواهیم کرد. شرکت‌ها مشکلات کوچکی دارند و ما تلاش می‌کنیم در کنار آنها و کمک به آنها برای برطرف شدن این مشکلات، نظارت خود را نیز ادامه دهیم تا آسیبی

ریسک‌ها را گوشزد می‌کند. وضعیت عملکرد این شرکت‌ها را زیر نظر می‌گیرد و به تمامی شرکت‌های بیمه ای این امکان را می‌دهد وضعیت خود را به شکل دقیق بشناسد. حق بیمه‌ها و تعهداتی که در شرکت‌های بیمه ای ارائه می‌شود مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ خساراتی که پرداخت می‌شود را نظارت می‌کند و در نهایت تعهدات آینده این شرکت‌ها را محاسبه می‌کند. بخشی از نظارت ما میدانی است که با توجه به محدودیت‌های مالی و زمانی چندان به صرافت نیست، هرچند به شکل تصادفی و رندم ادامه پیدا می‌کند اما محوریت دادن به آن چندان منطقی نیست. بیمه مرکزی از ابتدای تأسیس شرکت‌های بیمه ای، مدیران عامل، اعضای هیئت مدیره و کادر فنی و بیمه ای و تمامی حوزه‌هایی که با تعهدات و ریسک مردم ارتباط دارد را مورد بررسی و تعیین صلاحیت قرار می‌دهد و در هر یک از این حوزه‌ها اگر مشکلی وجود داشته باشد بیمه مرکزی ورود می‌کند.

مهم ترین اقدامات یکساله صنعت بیمه کشور

- توسعه بیمه‌های زندگی با حدود ۲۹ درصد رشد در حق بیمه تولیدی و کسب سهم ۱۴/۴ درصدی از بازار بیمه (حدود ۱ درصد افزایش سهم).
- کاهش حدوداً ۲ واحدی سهم بیمه شخص ثالث و مازاد و رسیدن آن به ۳۷/۴ درصد.
- اختصاص سهم حدوداً ۶۸ و ۵۹ درصدی بخش غیردولتی به ترتیب از حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی در صنعت بیمه (که نسبت به سال گذشته به ترتیب نزدیک ۶ و ۲ واحد بیشتر شده است).
- کاهش انحصار شرکتی در بازار بیمه بر اساس شاخص هرفیندال - هیرشمن (جمع مجزورات سهم از حق بیمه تولیدی هر یک از شرکت‌های بیمه در بازار) و رسیدن آن به ۱۴۰۴ واحد (۲۰/۵ درصد بهبود نسبت به سال قبل).
- فقط ۹ شرکت بیمه: ایران، آسیا، دانا، دی، البرز، پارسیان پاسارگاد، معلم و کوثر (هر یک دارای سهم بالاتر از ۳ درصد) در مجموع ۸۱ درصد از حق بیمه تولیدی بازار را به خود اختصاص داده‌اند و ۱۹ درصد باقی مانده بین ۲۰ شرکت دیگر توزیع شده است.

- نمایندگان تخصصی فروش بیمه‌های زندگی به ۱۷/۱ هزار افزایش پیدا کرده است.
- رشد تعداد کارگزاران بیمه فعال از ۵۷۶ کارگزار به ۶۶۴ کارگزار.
- افزایش تعداد ارزیابان خسارت بیمه‌های فعال از ۱۹۹ ارزیاب به ۲۵۶ ارزیاب خسارت.
- تعداد دفاتر اربابگاهی (شرکت‌ها یا کارگزاران بیمه خارجی فعال در کشور) با ۴۰ درصد رشد به ۷ مورد رسیده است.
- افزایش حق بیمه‌های به ۳۳/۶ هزار میلیارد تومان با رشد ۲۷/۱ درصد.
- افزایش خسارت پرداختی به ۲۷/۱ هزار میلیارد تومان با رشد ۱۶/۴ درصد.
- افزایش شاخص حقیبیمه سرانه (نسبت حق بیمه تولیدی به جمعیت کشور) از ۳۵۱ هزار تومان در سال گذشته به ۴۱۵ هزار تومان در سال مورد بررسی (۱۸/۴ درصد رشد).
- افزایش شاخص ضریب نفوذ بیمه (نسبت حق بیمه تولیدی به GDP در حساب قیمت جاری) از ۲/۲ درصد در سال قبل به حدود ۲/۳ درصد در سال مورد بررسی.

بخش اول عملکرد صنعت بیمه در سال ۱۳۹۶

الف- عملکرد صنعت بیمه در داخل کشور طی سال ۱۳۹۶ در سال ۱۳۹۶ شرکت بیمه ایران در نقش تنها شرکت بیمه دولتی به همراه ۲۳ شرکت بیمه غیردولتی فعال در سرزمین اصلی و ۶ شرکت بیمه غیردولتی فعال در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به همراه ۲ شرکت بیمه اتکایی (امین و ایرانیان) فعالیت نموده اند. بدین ترتیب، تعداد کل شرکت‌های بیمه در کشور به ۳۲ شرکت میرسد.

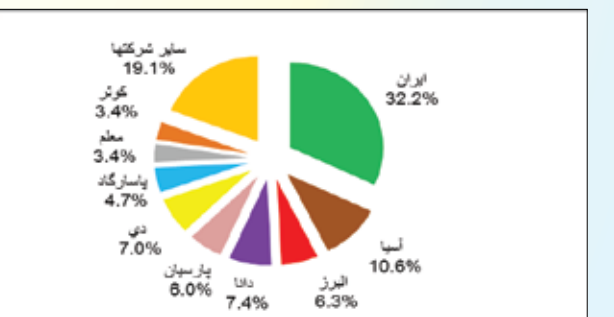
بر اساس آمار اولیه عملکرد شرکت‌های بیمه طی سال ۱۳۹۶:

- توسعه بازار بیمه کشور با:
- گسترش شعب شرکت‌های بیمه از ۱۱۲۱ شعبه به ۱۱۹۷ شعبه در سراسر کشور.
- افزایش تعداد نمایندگان بیمه فعال به حدود ۴۵/۴ هزار نمایندگی عمومی و تخصصی (تعداد

حق بیمه تولیدی طی پنج سال اخیر

سال	مبلغ (هزار میلیارد تومان)	رشد نسبت به سال قبل (درصد)
۱۳۹۲	۱۶/۲	۲۳/۲٪
۱۳۹۳	۲۰/۹	۲۸/۷٪
۱۳۹۴	۲۲/۸	۹/۵٪
۱۳۹۵	۲۸	۲۲/۶٪
۱۳۹۶*	۳۳/۶	۲۱/۱٪

سهم شرکت‌های بیمه از حق بیمه تولیدی در سال ۱۳۹۶ (به درصد)

خسارت پرداختی طی پنج سال اخیر

سال	مبلغ (هزار میلیارد تومان)	رشد نسبت به سال قبل (درصد)
۱۳۹۱	۷/۸	۴۶٪
۱۳۹۲	۱۰/۵	۳۴/۸٪
۱۳۹۳	۱۲/۴	۱۸/۲٪
۱۳۹۴	۱۴/۷	۱۸/۶٪
۱۳۹۵	۱۸/۴	۲۵٪
۱۳۹۶*	۲۱/۱	۱۶/۴٪

حق بیمه سرانه طی پنج سال اخیر

سال	مبلغ (هزار تومان)	رشد نسبت به سال قبل (درصد)
۱۳۹۲	۲۱۱	۲۱/۷٪
۱۳۹۳	۲۶۸	۲۷/۲٪
۱۳۹۴	۲۹۰	۸/۲٪
۱۳۹۵	۳۵۱	۲۰/۹٪
۱۳۹۶*	۴۱۵	۱۸/۴٪

ضریب نفوذ بیمه طی پنج سال اخیر

سال	مقدار (درصد)	تغییر نسبت به سال قبل (واحد)
۱۳۹۲	۱/۷۳٪	-۰/۱۳
۱۳۹۳	۱/۹۳٪	-۰/۲۰
۱۳۹۴	۲/۰۵٪	-۰/۱۲
۱۳۹۵	۲/۲٪	-۰/۱۵
۱۳۹۶*	۲/۲۷٪	-۰/۰۷

حق بیمه تولیدی زندگی طی پنج سال اخیر

سال	مبلغ (هزار میلیارد تومان)	رشد نسبت به سال قبل (درصد)	سهم از بور تقوی بازار (درصد)
۱۳۹۲	۱/۵	۴۴/۲٪	۹/۱٪
۱۳۹۳	۲/۳	۵۲/۹٪	۱۰/۸٪
۱۳۹۴	۲/۸	۲۱/۹٪	۱۲/۱٪
۱۳۹۵	۳/۸	۳۶/۲٪	۱۳/۵٪
۱۳۹۶*	۴/۸	۲۸/۸٪	۱۴/۴٪

- افزایش سهم بخش غیردولتی در بازار بیمه کشور به ۶۲/۵ درصد در پایان سال ۱۳۹۷؛
- سهم بیمه‌های اختیاری در پرتقوی بازار بیمه کشور به ۶۰/۵ درصد در سال ۱۳۹۷؛
- افزایش سطح توانگری شرکت‌های بیمه (افزایش شرکت‌های سطح یک توانگری) به ۷۵ درصد شرکت‌ها در پایان سال ۱۳۹۷.

بخش سوم اهداف اصلی پیش رو در سال ۱۳۹۷ در صنعت بیمه

- افزایش ضریب نفوذ بیمه به ۲/۵ درصد در پایان سال ۱۳۹۷؛
- افزایش ۲۰ درصدی حق بیمه سرانه (نسبت به سال ۹۶) در پایان سال ۱۳۹۷؛
- افزایش سهم بیمه‌های زندگی در بازار بیمه کشور به ۱۶ درصد در پایان سال ۱۳۹۷؛

بخش چهارم برنامه‌ریزی برای پیشبرد اهداف بیمه مرکزی تا پایان برنامه ششم توسعه (سال ۱۴۰۰)

هدف کمی	واحد سنجش	فرمول محاسبه	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۴۰۰
افزایش ضریب نفوذ بیمه	درصد	نسبت حق بیمه تولیدی کشور به تولید ناخالص داخلی	۲,۲	۲,۳	۲,۵	۲,۸	۳	۳,۲
افزایش حق بیمه سرانه	درصد	رشد حق بیمه سرانه نسبت به سال قبل	۱۹,۹	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
افزایش سهم بیمه‌های اختیاری در پرتقوی بازار بیمه کشور	درصد	سهم بیمه‌های اختیاری از کل پرتقوی بازار بیمه کشور	۵۷,۳	۶۰	۶۰,۵	۶۱	۶۱,۵	۶۲
افزایش سهم بیمه‌های زندگی در بازار بیمه کشور	درصد	نسبت حق بیمه بیمه‌های زندگی به کل حق بیمه بازار	۱۳,۴	۱۴,۷	۱۶	۱۷,۴	۱۸,۸	۲۰,۱
افزایش سهم بخش غیردولتی در بازار بیمه کشور	درصد	سهم شرکت‌های بیمه غیردولتی از کل حق بیمه بازار	۶۲	۶۳	۶۳,۵	۶۴	۶۴,۵	۶۵
افزایش سطح توانگری شرکت‌های بیمه	درصد	نسبت شرکت‌های بیمه‌ای که بر اساس مقررات مربوط در سطح یک توانگری قرار دارند به کل شرکت‌های بیمه	۶۵	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰
پیشرفت سنبال	درصد	درصد پیشرفت در سال	۳۰	۱۵	۱۵	۱۰	۱۰	۱۰

بخش دوم اولویت‌ها و برنامه‌های راهبردی و اقدامات مهم صنعت بیمه

- اولویت‌های راهبردی صنعت بیمه اولویت‌های راهبردی و استراتژیک بیمه مرکزی در واقع همان اولویت‌های کلان کشوری و ذیل سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و اولویت‌های راهبردی وزارت امور اقتصاد و دارایی است. اولویت‌های بیمه مرکزی طی سه پروژه راهبردی به تصویب وزارت امور اقتصاد و دارایی رسیده است:
  - ارتقای نقش بیمه در تأمین رفاه و امنیت مردم و افزایش ضریب نفوذ بیمه
  - استقرار سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنبال)
  - توانمندی سازی صنعت بیمه
- ذیل هر یک از پروژه‌های راهبردی فوق فعالیت‌های راهبردی به شرح زیر تدوین شده است:
  - افزایش سهم بیمه‌های زندگی با رصد افزایش نسبت حق بیمه تولیدی در بیمه‌های زندگی به کل حق بیمه تولیدی.
  - توسعه پوشش‌های جدید بیمه‌ای (تدوین شرایط عمومی بیمه‌های زندگی)
  - تخصصی کردن شرکت‌های بیمه با اولویت اعطای پروانه به شرکت‌های بیمه تخصصی پروژه بیمه‌های زندگی.
  - ارتقای صلاحیت حرفه ای کارکنان صنعت بیمه .
  - استقرار نظام حاکمیت شرکتی در موسسات بیمه
  - تفکیک حساب‌های بیمه‌های زندگی از غیر زندگی در جهت حمایت از حقوق بیمه گذاران بیمه‌های زندگی در موضوع مشارکت در منافع
  - بازنگری آیین نامه سرمایه گذاری موسسات بیمه با هدف بهبود بازده سرمایه گذاری منابع بیمه‌های زندگی
  - افزایش سهم بخش غیر دولتی از بازار بیمه کشور است. برای رسیدن به این هدف برنامه تسهیل ورود بازیگران جدید به بازار بیمه کشور را داریم.
  - افزایش سطح توانگری شرکت‌های بیمه.